XII-ik évfolyam. 48-dik szám. Köszeg, 1892. november 27-én.

KŐSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, közgazdasági, ipar-kereskedelmi és nevelészeti hetilap.

TÖBB EGYLET KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. *Egyes szám ára 10 kr.* Megjelenik minden vasárnapon.

Szerkesztőség: a táblaház iskola-utczai részében. Kéziratok, levelek s egyéb a lapszellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők. *Kiadói iroda:* városkör 81. sz. a nyomdában.

Előfizetési pénzek és reclamátiók a kiadóhivatalhoz (Feigl Gyula) intézendők.

Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Egy magyar hitszónok bucsuja.

Nem zárkozhatunk el az elől soha, ha arról van szó, hogy az érdem meglelje jutalmát. Érdemül tudjuk be Vidt András helybeli ág. ev. hitszónoknak évek hosszu során át teljesitett vallásos és hazafias működését, melylyel szolgálatokat tett egyházának és a hazának. 38 éven át oktatta, oktatta pedig vallásos és hazafias szellemben az ágostai evangelikus hiveket Köszegen. E szellemről tegyen tanuságot alábbi bucsubeszéde, melyet lapunk egy tudósitója bocsátott rendelkezésünkre, s mely méltó arra, hogy a nyilvánosság elé kerüljön. A bucsuzó és nyugalomba vonult derék magyar hitszónoknak még csak azt kivánjuk, hogy teljesitett szolgálatai után még soká élvezze az édes pihenést teljes eröben és egészségben. Most pedig adjuk a bucsubeszédet, a mint alább következik:

Egy királyt, kinek neve vallásunk szent emlekein első rendü csillagként tündöklik, imádkozva mutatnak elő a felolvasott szent igék. Dávid király ama nagyszámu népnek, mely gondviselése alá bizatott, boldogságáért imádkozván békességet kér a nép határaira a minden áldások istenétől.

Hasonló kivánatok gerjedeznek szivemben is, hasonló áldásszavak hangzanak ki ajkaim közül is, midőn életkorom 83-ik évének intő szavára magyar hitszónoki állásomról lemondanom, és ama szent viszony kötelekeit felbontanom kell, melyek 38 éven át hozzátok csatoltak és most néhány percz multva felbomlanak. Ha tehát megválásunk napján bucsuáldásaimat, melyeket szerető szivem nektek kiván, a királyi lantosnak szavaiba összefoglalom és igy imádkozom: „oh en uram istenem! legyen békesség hozám határaiban“: akkor ugy hiszem, hogy számatokra is, mint hazám parányi nemzettöredékének számára minden áldások összegét kértem a minden áldások istenétől.

Hiszen a békességről azt állitja a szent irásbéli bölcs, hogy az a boldogság alapja. És ezen állitás igazságát tanitja a gyakorlati élet is. Tapasztalásból tudjuk, mily jótékony hatása van a békességnek az egyesek és társulatok előmenetelére. Nem egyszer látjuk, hogy a háznép, melynek tagjai békességben élnek, a csekély kezdetből lészen nagygyá, szegenyből gazdaggá, mikép emelkedik ki előbbi homályából kitünő állapotra. Látjuk, hogy néhány egyetértő egyének társulata, ha békesség élteti tanácskozásaikat, egyetértés vezérli munkálkodásaikat, mily sikerrel haladnak elkezdeti utjaikon, mily szerencsésen háritják el az akadályokat, melyeket elmozdithatatlanoknak tartott. És az, a mi egyéneket boldogit, az, a mi társulatok tagjait az akadályok legyőzésére és kitüzött czéljuk jutalmazó eredményére vezeti — az összetartó, egybeolvasztó békesség — az nem hozná-e meg áldásait az egyesekből, az apró osztályokból, a társulatokból álló nemzet nagy testületére? Igen is, csak egy felületes tekintet a történt mezejére világos adatait mutatja a nemzeti béke teremtő erejének, a nemzeti béke csodatevő hatalmának.

Ugyan ki nem látja a gyümölcsöket, melyeket a béke termesztett az ipar nyereséges mezején? Ki nem látja romolhatatlan műveit az észnek, mely a béke oltalma alatt háboritlanul fejtegette az ismeretek végetlen lánczolatának egymásból folyó szemeit? Hát a sziv, melyet isten szeretni teremtett, nem épitette-e meg mindenféle oltárait, melyekre erkölcsi nemes áldozatait vihesse? Ki veheti számba az emberbaráti intézeteket, melyekben a könyörülő sziv táplálékot nyujt az éhezőknek, ruházatot a mezitelleneknek, enyhülést a sors üldözöttjeinek, gyógyulást a testben, lélekben és erkölcsben betegnek? A mi a nap az anyagi világban, ugyan az a béke az erkölcsi valok életében. Éled, virul, virágzik, gyümölcsözik ott minden, hová szelid sugarai kihatnak. Kivánhatok-e tehát nektek mint hontársaimnak annál jobbat, mint ha a királyi lantos szavaival igy imádkozom: „oh en uram istenem, legyen békesség hazám határaiban!“

Hogy pedig békességet kérek istentől hazám határaira, holott azokat be se járja a háboru, verengő halála, ennek oka ama szomoru tapasztalásban rejlik, melynél fogva szemeim nemzeti viszálkodás, nemzeti szakadás különféle merges elemeit látják hazám kebelében. Egy helyen tájérdekek ütköznek össze országos közérdekekkel, más helyen kiváltságok küzdenek természeti jogok ellenében. Itt a nemzetséggel nemzetellenesség száll harczias szembe, ott az árulás armányai a polgári osztályban egyenlő rokonokat állitják egymás ellen ellenséges táborba. Imitt a tüntetés utáni sóvargás a társadalom fenálló intézményeit mint emberi jogot nyomasztó tévelygéseket romba döntení igyekszik, amott az ősi alkotmányért rajongó tisztelet feltékeny elszántsággal viv az ujitási viszketegség tulragadott böszültségével. És a békétlenség, a surlodás merges magvai elszórvák még ott is, hol a békét leginkább keresni szoktuk, hazánk egyházi életének határaiban is, melyekből a felekezeti türelmetlenség veszélyes rémét maigian sem üzhette ki felvilágosodott századunk.

A békétlenség eme jelenségei, melyek hazám határain itt-ott fenyegetőleg tünedeznek, szomorusággal és félelemmel töltik el a józan gondolkozásu honfi kebelét. Szomorusággal azért, mert látja, miként a honpolgárok, kik ugyanazon hazának gyermekei, kik ugyszólván ugyanason édesanyának emlőiből táplálatnak, saját vereiben dulnak. Félelemmel azért, mert megemlékezvén üdvezitőnk eme szavaira: „minden ország elpusztul, mely magában meghasonlik“, csak leverettetve bocsátja ki aggodalmas tekintetét hazájának jövő sorsára.

És midőn ekképen a jövő kétes fejleményein nyugtalanul ingadozik az én lelkem is, midőn a gyógyszereket, melyek e kórállapotot megorvosoljak, sziv-

TÁRCZA.

Difteritisz ellen.

Hogyan védjük gyermekeinket difteritisz ellen (diphterita) czim alatt a napokban egy kis füzetet kaptunk kézhez, melyet dr. Bors Lajos specialista irt és az anyák figyelmében ajánl. Az ügyesen szerkesztett és nagy szakavatottságra való munka öt szakaszból áll és mellékletül két, a szájüreget feltüntető chromolithografiai képpel bir. Tárgyai: I. A roncsoló toroklob (difteritisz) és annak okozója. II. Mi a nyálkhártya. III. A difteritisz kezdeti tünetei. IV. Hogyan védjük gyermekeinket difteritisz ellen. V. Általános óvointézkedési szabályok. Ezt a kis füzetet, melynek ára 1 korona (50 kr.) és Lampel Róbert (Wodianer F. és fiai) kiadása, abból az alkalomból, hogy az utóbbi időben szórványosan nálunk is fordultak elő difteritisz esetek nem ajánltatjuk eléggé a szülők figyelmébe. Belőle az IV. szakaszt, *Hogyan védjük gyermekeinket difteritisz ellen,* ismertetésképen egész terjedelmében közöljük.

Miután a fertőzés leginkább a levegőbe szállongó difteritis csir belégzése folytán jön létre, a mondottak után minden anya be fogja látni, miszerint a sikeres védekezés első sorban abban fog állani, hogy a szájüreg ápolására kiváló gondot kell forditani, továbbá, hogy azt naponkint alaposan megtekintsük.

1. A szájüreg gondozása abban áll, hogy a 4 éven alóli gyermeknek száját minden étkezés után egy három százalékos (3%) sósvizbe mártott tiszta vászon darabkával kimossuk, idősebb gyermekek pedig kiöblitik.

2. A gyermek fogait gyakran meg kell vizsgálnunk, mert beteg fogak a szájüreg egészséges voltára nagy befolyással birnak, igy éles fogak megkarczolhatják a nyálkahártyát és ez által sebet ütnek rajta.

3. A szájüreg megtekintése a következő módon történik: Valaki a gyermeket ölébe veszi s vele ablakkal szemben foglal helyet. Az anya egy kissé elő és lefelé tekintő arczczal a gyermek elé áll, tehát háttal ablak felé. A gyermek száját felnyittatja s most legelébb a pofák belső felszinét vizsgálja meg akkép, hogy azokat a jobb kezében levő kávéskanál nyelével oldalt és kifelé tolja.

4. A szájüreg hátsó részének megtekintése előtt meghagyjuk a gyermeknek, hogy 2—3-szor egymásután és hangosan az A betüt ejtse ki; e közben az anya a kaveskanál nyelével a nyelv előrészét mérsékelten lenyomja s ezáltal a szájüreget alaposan megtekintheti. Először felfelé tekint s megnézi a kemény szájpadlást, ezt egyenletes halványvörösnek fogja látni, azután előbbre a rózsaszinü lágy szájpadlást és az ugyanoly sziuü alácsüngő nyelvcsapot látjuk; két oldalt a kevessé kiugró, érdes felületü halványvörös mandulákat; a nyelvcsap mögött pedig a halványvörös garatfalat, a melyen néha kis sárgás nyálkamirigyek is vannak. Ekkép kell a szájüreget minden reggel mosdás után megtekinteni, mindenesetre azonban reggelizés előtt; mert azután a nyálkahártyához netán tapadt zsemlemorzsa vagy a tej fóle igen kellemetlen tévedésekre szolgáltatnak okot.

5. A difteritiszt a legyek is átülthetik, jóllehet ebben még nem kell oly veszélyt látni, hogy azért minden legyet ellenségnek tekintsünk, de feltételeznünk kell azt, hogy ha a fertózésre más kútforrást nem találhatunk, a már emlitett módon történt legyek által a fertőzés.

Hogy ennek lehetőségét megakadályozhassuk, meghagyom, hogy a gyermek bölcsőjét vagy ágyát tül függönyökkel lássák el, egyszerübb azonban magát a gyermek arczát megfelelő meretü rüldarabbal betakarni; ez nem akadályozza a légzést és a gyermek inkább megszokja ezt, mint hogy álmában zavarják a legyek.

6. A legbiztosabb védelmet a következő eljárás szolgáltatja: a gyermek szájüregét száraz tölgyfakéregből készült oldattal, a melyhez egy kevés tiszta spiritust adunk, 3-szor naponta mossuk, illetőleg gargarizáltatjuk.

Legbiztosabbnak mondtam e védekezést azért, mert orvosi gyakorlatomban száz meg száz esetben azt tapasztaltam, hogy a fertőzés, a szájüregnek ezen oldattal való kimosása, illetőleg gazgarizálása után, még ott is a legritkább esetekben fordult elő, a hol a gyermekek egy difteriszben megbetegedett gyermekkel több napig egy és ugyanazon kis szobában együtt voltak.

Az oldatot következőképen kell készíteni: ½ kilogramm (250 gramm) száraz tölgyfa kérget (héját) 2 liter hideg vizzel keverve forralunk fel, azután néhány (3—4) órára száraz helyre téve, állani hagyjuk, a folyadékot azután egy másik üvegedénybe öntjük a csapadék nélkül, ehhez 100 gramm tiszta borszeszt (96%-os absolut alkoholt) adunk, s ezzel a folyadékot jól összerázzuk.

Az oldat ezek után már használható. Járvány idejében ½ pohár vizbe 2 evőkanálnyit öntök a folyadékból és meghagyom, hogy ezzel naponta 3-szor gargarizáljanak a gyermekek, vagy kisebbeknél kimosatni; előbb azonban mindenkor sós vizzel (½ kávéskanál sót téve egy pohár vizbe) kell a szájüreget kiöbliteni.

Olyan gyermekek szájüregét, a kik még gargarizálni nem képesek, ezen oldatokba (előbb sós vizbe, azután tölgyfakéreg-spiritus oldatba) mártott, s azután kissé kicsavart tiszta vászondarabokkal mossuk ki, illetve töröljük ki napjában 3-szor.

szakadva keresem, csak az enyhiti, csak az nyugtatja aggodalmaimat, hogy ha a kétes jövő homályaiban a béke szabaditó angyalával találkozom. És én ezen angyalt, kinek nyomait áldás kiséri a földön, hazafiui reményeimmel megragadom és a fohász szárnyain az egekbe felemelkedve menyei atyám előtt igy imádkozom: „oh én uram istenem! parancsoljad meg a béke angyalának, hogy védszárnyainak élesztő szellőjével lengje körül hazám összes nemzeteit, és részesitse őket valahára az egyetértésszülte boldogság örömeiben!“

Ezen hazafiui kivánatom azonban csak ugy teljesül, hogy ha az eszközeket is használjátok, melyekhez titeket utasit az isten. Ezen eszközök összegét pedig emlitem, midőn az egyetértést ajánlom, mely megismertető jele a testvériségnek. A merre csak lépteit fordithatja az ember, mely földrész el nem rejti utait a természet átbatlan burkáiban mindenütt hazák, mindenütt nemzetek alakultak. És ha bár ezek szokásra, nyelvre, vallásra, törvényre, és miveltségre nézve különböznek is egymástól, még is mindnyájan testvérek, mindnyájan egy szülőpárnak szétszármazott ivadékai, mindnyájan egy nagy embercsalád tagjai. A kapocs, mely mindnyájokat a szeretet kötelékeivel egybe fűzi, a testvériség. Ha pedig a testvériség fogalma ily nagyjelentőségü értelemmel bir ezen általánosságban is, mennyivel dusabb, mennyivel édesebb gyümölcsöt termeszt egy ország, egy haza gyermekei között, melyben közös a törvény, közös a jog, közös a hon virulásának öröme, közös a hon hanyatlásának bánata is. Nyilván való tehát, hogy ezen előszámlált körülmények erős indokai a testvériségnek, mely szülője a szabadságnak a hatalomnak, a dicsőségnek.

És most beszédemet befejezvén, mint egykor krisztus urunk az evangyeliom hirdetését és terjesztését az ő tanitványaira bizta, szétküldvén őket a világ széles határaira: szintugy én is mostanában az egyetértés, a testvériség nagy jelentőségü eszmejének hirdetését és terjedését reátok bizom, kik ma e szent helyre egybegyülekeztetek. Innét hazatérve szokott foglalatosságaitokra, családjaitok szeretett körébe teljes erőtökből azon legyetek, hogy az egyetértés, a testvériség gyakorlására nem csak élő szóval, hanem leginkább példaadással birhassátok mind azokat, kiket a sors hatalmas keze vagy a hivatal, vagy a rokonság, vagy a barátság kötelékeivel hozzátok osatolt, vagy a kikkel a váratlan véletlenség éltetők elágazó utain összetalálkoztat. Mérjen ki aztán az életösztönin és a jobblét utáni törekvés akár mifele, akár hányfele ösvényt is számatokra, szerezzetek elágazó pályaitokon vagy kincseket vagy könyetek, csak áldozzatok az egyetértés, a testvériség oltaránál, és felfogjátok épiteni hozzátok boldogságának sátorát, melynek hegyette nemzetségről nemzetségre védangyalkint örködni fog a menyei áldás. Adja isten ugy legyen is! Ez őszinte szivem mélyéből fakadt legutolsó kivánatom tihozzátok e szent székről.

Utasitás

az ázsiai kolera tárgyában.

Életmód és szabályok kolera idejében.

(Folytatás.)

10. §.

Kolerába esés ellen a következő életrendi szabályok megtartása által óvhatják magukat a legsikeresebben:

1. Szigorú mértékletességet kövessenek ételben italban, munkában és élvezetben; kerüljék azért a gyakori és sok étkezést, részegeskedést, testi és szellemi munkában való megerőltetést, éjszakázást és nemi kicsapongást;

2. az étkezésre nézve maradjon mindenki a szokott tápszerei mellett, ha t. i. azok eléggé táplálók s könnyen emészthetők. A vacsorát, mely bőséges ne legyen, néhány órával kell a lefekvés előtt elkölteni. A hasmenésre hajlandók igyanak makk-kávét, csokoládét; ha borivók, jó minőségü vörös bort és kerüljék mindazon étkeket, melyek náluk hasmenést szoktak előidézni.

Italul legczélszerübb a tiszta friss viz, avagy a jó minőségü bor, valamint friss ásványviz (borviz, savanyuviz). Rossz bor vagy tökéletlenül forrott sör ártalmas.

Igen káros lehet az egészségre nézve továbbá az olyan viz, mely szemét, hulladék, ganajlé, árnyékszékek közelében fakad s azoknak kiszivárgása által beszennyeztethetett, és az olyan folyó viz, mely csatornák beszájadzásához közel merittetett. Gyakran a vis hütésére használt jég is ártalmas, ha tisztátlan helyről gyüjtik.

A tisztátalan avagy gyanus vizet homok-kavicsrétegen kell filtrálni; még jobb a gyanus vizet felforralni, és lehütve kevés borral pálinkával, avagy czitromlével vagy kevés eczettel esetleg 4—5 csep niggitott sósavval.

3. Czélszerü naponként mérsékelt testmozgást tenni a szabadban.

4. A ruházat védje a testet az idő viszontagságai ellen. Kik könnyen meghülnek és hasmenésre hajlandók, viseljenek hasukon és lábaikon melegen tartó kelmét (flanelt.)

5. A lakhely száraz, világos, tágas és kivált jól szellőzött legyen; nedves homályos és dohos szobákban való lakást, kivált ha még azokban sokan vannak együtt, felette ártalmas.

6. A tisztaság ugy a testre, mint a ruházatra, ágynemüre s lakásra nézve szigoruan fentartandó; ugyanazért gyakran kell mosakodni, időnként óvatosan fürdeni; a ruhát és ágynemüt gyakran kell kiszellőztetni és tisztával felváltani; a lakásban, a lakás körül szennyet nem szabad megtürni. Ártalmas a tartózkodás oly helyeken, melyeknek levegője rothadó állati vagy növényi hulladékok büze által van megfertőztetve; legveszélyesebbek a többi közt a vermek, ganajdombok, árnyékszékek, éji szekrények stb., ha azokba a kolerások bélürülékei, bányata öntettek.

7. Az egészség fentartásának feltételeihez tartozik még: a kedélynyugalom, bátorság, jókedv; ellenben ártalmas a nagy félelem, aggodalom, bizalmatlanság.

8. Óvakodjanak a kolerás ürülékeivel, szenyes ruháival túlságosan érintkezni; azért a beteg ápolása közben tisztaságukra lehetőleg ügyeljenek, s az ürülékeket, valamint a beszennyezett tárgyakat azonnal távolitsák, el illetőleg tisztitsák meg és fertőlenitsék.

A kolerabeteg ápolása.

11. §.

Ha kolerajárvány alkalmával valaki hasmenésbe esik, addig is, mig a meghivott orvos hozzá érkezik, feküdjék le s takarja vagy takartassa be magát melegitett paplannal, pokróczczal vagy dunyhával; hasára mustárpépet, melegitett ruha- vagy pépborogatást alkalmazzanak. Ha a beteg nem hány, adjanak neki meleg teát, borókafőzetet (decoct. baccar. juniper), hársvirág, bodzafavirág vagy, fodormenta forrázatot.

Ha a beteg hány, s ez által nemcak ételmaradékot, hanem nyákos savót is ürit ki, langyos italok helyett jégdarabkákat, hol ez nincsen, kortyoukint friss hideg vizet nyeljen.

Táplálékot, vagy bort és egyéb szeszes italt ilyenkor betegre erőltetni nem tanácsos.

Az egyéb teendőket a megkivántató gyógyszerekre s gyógykezelésre nézve bizzák az illetők a rögtön meghivandó orvosra.

12. §.

A felüdülés ott kezdődik, hol a kolera kórjelei végződnek. A kiállott kolera után a beteg belei igen ingerlékenyek lévén, eleinten csupán legmérsékeltebb adagokban nyujtott hig tápszereket lehet az üdülőnek élvezni, pl. marhahuslevest áttört rizszsel; csak később és fokonkint lehet a megszokott, könnyen emészthető állati és növényi táplálékra áttérni.

Külöuben sétáljon az üdülő a szabad légen a mennyire azt ereje megengedi; kezdje meg szokott foglalkozását, de a nélkül, hogy magát megerőltetés által a betegségbe visszaesés veszélyének kitegye.

HIREK.

— **Szemle.** Andrásffy altábornagy, kerületi parancsnok pénteken városunkba érkezett és itt szemlét tartott honvédségünk fölött.

— **Hivatalvizsgálat.** Szerdán Kőszegen időzött a vármegye alispánja, Károlyi Antal és a városi hivatalokban vizsgálatot teljesitett.

— **A vizgyógyintézet ügye.** A belügyminiszter f. é. november hó 15-én 85,127 sz. a. kelt leiratával arról értesiti a megyét, hogy Dreiszker József dr. nak a Kőszegen tervezett hidegviz-gyógyintézet felállitására az engedélyt megadja. Dreiszker dr. beadványa szerint a tervezett intézetben lesz 32 vendégszoba, továbbá gyógyitó, olvasó- és játék-terem, két fürdő-terem, külön férfi és külön női massage és villanyos gyógykezelés. Az ápolási költségek személyenként teljes ellátással a főidényben hetenkint 25 frtra vannak fölvéve.

— **Iskolaügy.** A kath. iskolaszék, miután 3 éves mendatmua lejárt, multkori ülésébeu egy bizottságot küldött ki a kath. választók névjegyzékének kijavitására s az uj választást november 18-ára tüzte ki. Az iskolaszék továbbá a jelen tanév iskolakötelesseinek a névjegyzékét átvizsgálván, a városi képviselő-testülettől nyert megbizása alapján a tandijmentességet 218 gyermekre mondta ki, és pedig 98 fiura és 120 leányra. Elég humanus eljárás szab. kir. Kőszeg város képviselő-testületétől, ha az iskolakötelesek egyharmadának elengedi az iskolapénzt.

— **Helyettesités.** Megyés püspök úr ő méltósága a szabadságra ment Fitos Géza árvaházi viceprefektus helyére Szilner József szombathely-egyházmegyei áldozó papot küldte ki helyettesül.

— **Templomépités.** A templomépitéssel a beállott zord téli időben szünetelnek. Kár hogy az utolsó boltivezet nem készülhetett el teljesen, hogy a templom belsejének teljes képét nyertük volna. Egyébként az évi haladás az épités körül nagyon kielégitő és a befejező munka küszöbön álló.

— **Kérelem.** Rájnis József, egyik úttörője a klassikus verselésnek és prózodiánk megalapitója, kit mellékneven *kőszegi poéta*-nak nevez az irodalom-történet, 1741-ben Kőszeg városában pillantotta meg a napvilágot. Atyja *Reinisch*-nek irta magát és városunkban különféle tisztségeket viselt, a többi között egy izben a városi jegyzőséget is. De hogy hol lakott e városi tisztviselő és mely házban született fia, József, arról minden eddigi kutatás és kérdezősködés nem vezetett a legcsekélyebb eredményre sem. Sokszor azonban olyan helyről is nyerhet az ember valamiben tájékozást, a honnan legkevésbé várja. Azért kérjük az érdeklődőket, hogy ha netalán ez ügyben valami pozitiv adatra akadnának, kegyeskednének azt e lap szerkesztőségével közölni.

— **Az advent.** Beköszöntött az átventi időszak, előhirnöke a kedves karácsonynak. Egyre rövidebbek lesznek a napok és a fagyos hó sem hiányzik. Ilyenkor az emberek a meleg kályha mellé huzódnak és a korán beálló esttel az ágyba sietnek. Hanem a hajnali harangszóra talpra állanak és templomba sietnek. Az advent ezt igy hozza magával.

— **A rút anonymusok.** Az anonymusoknak most már a cselédek sorában is van kompánistájok. A napokban egy hős legényke valami 5—6 cselédleánynak küldött bérmentetlen leveleket, telve a legszemtelenebb kifejezésekkel és aljas vádakkal. Valóban arra a gondolatra jön az ember az ilyenek láttára, hogy talán már kihalt az emberek kebléből minden nemesebb érzés. A vadak nem illethetik egymást ilyen szerénytelen kifakadásokkal.

— **Vadászat.** A kőszegi vadásztársaság csütörtökön mezei vadászatot tartott, mely alkalommal 116 nyulat hoztak teritékre.

— **Az ipar- és kereskedemi alkalmazottak betegsegélyző pénztárának** alakuló közgyűlése volt mult vasárnap a városház termében, melyen meglehetős számban jelentek meg az érdekelt iparosok, — de a kereskedők részéről csak két fiatal kereskedő jelent meg, ami sajnos, azt bizonyitja, hogy a régibb czégek képviselői vajmi keveset törődnek a közügygyel, még ha a törvény is kötelezi őket. Elnöke a közgyűlésnek, Lemko Károly ipartestületi elnök tovolléte folytán, August János czipészmester volt, — előadó pedig Steininger Sándor ipartestületi jegyző. A közgyűlést megelőzőleg tartott értekezleten abban állapodtak meg, hogy az ipar- és kereskedelmi alkalmazottak a kereset magassága szerinti beosztása több osztályra legyen alapitva, de a közgyülésen sehogy sem tudtak ezen megegyezni, — egyik a másikat előnyösebb osztályba sorozva képzelte és különösen a kőmivesek és cserépfedők fizetése okoztak nehézséget, mivel ezeknek az év csak 7—8 hónapon át van keresetük, de fizetni egész éven át kell, ha betegség esetén a pénztár részéről segélybe akar részesülni. Végre elfogadták egyik jelenvolt kereskedőnek azon inditványát, hogy a betegsegélyző pénztár ne tegyen semmiféle külömbséget a különféle zavaroknál, hanem átlag 80 kr. napi kereset alapján, legyen az alkalmazottak törvényes 2% és a munkaadók 1% befizetése szabályozva, — igy egyforma a befizetés és egyforma lesz a segélyezés is, — és a kőmivesek is ilyenek, kiknek különben nagyobb napi keresetük van, keresetüknél kisebb alapon fizetnek, de tartozuak egész éven át fizetni, mely illetéket azon hónapokban teljesithetik, ha épen keresetük van, természetesen egész évi illetékük 6—8 hónapra felosztva. Ezt a módozatot egyhangulag fogadták el. Mert az alapszabályok a kereskedelmi és iparkamara utján a miniszteriumhoz terjesztetnek fel és elfogadás után életbe lép a kőszegi betegsegélyző pénztár, melynek a kereskedelmi alkalmazottak 30 frtos havi alapon és az összes kereskedő — és ipari tanonczok 6 frt havi alapon szintén kötelesek tagul belépni és beléphetnek mások is, családtagok is, akik mind abban az előnyben részesülnek, hogy betegség esetén orvost, gyógyszert, tápszert, stb. 200 napig teljesen ingyen kapnak, amely humanus törvény az elfelejthetetlen Barossnak köszönhető.

— **Tanulók száma.** A helybeli kath. népiskolákban a jelen tanévben 541 iskolaköteles tanuló vau beirva, és pedig 284 fiu és 257 leány.

— **Ratarecz** György tömördi plébános nem, mint a multkor irtuk a strémi hanem, a *csémi* plébániát nyerte el, amit ezennel helyreigazitunk.

— **Mulatság a táborban.** Nem katonai táborban mulattak, hanem a szomszédunkban levő Kothely Táborá-ban, mely hely azonban hatszáz év előtt valósággal látott tábort és annak köszöni elnevezését. Összegyült pedig ott a jövő évi nagy katonait megelőzve egy kicsi sereg a mult szerdán, hogy egyet mulasson. Az alsó-lászlói tanitó volt a vezér, a ki derék kis csapatával megnyerte a csatát.

— **Hirdetés.** A kapuvári áll. polg. iskolában az előadások f. hó 28-án, d. e. 8 órakor ismét megkezdődnek. Kapuvár, 1892. nov. 25-én Scherez Gyula igazgató.

— **Zongora-tanitás.** A belvárosban levő 53. számu Balocsai-féle ház első emeletében zongora-leczkék vehetők. Bővebb felvilágositás ugyanott.

Ha nincs járvány, a sós vizet nem kell használni, elegendő a tölgyfakéregből készült oldat.

Azon gyermekek, a kiket a difteritisz beteg gyermektől nem lehet elkülöniteni (szegénység miatt) nappal 4-szer, éjjel 1-szer gargarizáljának, mert meglehet, hogy ezek, habár látszólag egészségesek, a difteritisz csirt magukban hordják már.

Különfélék.

— **Meghivó.** A Mária Dorothea egyesület e hó 27-én, vasárnap d. e. 11 órakor a budapesti állami polg. iskolai tanitónőképző intézet nagytermében (Andrássy-ut 65.) választmányi ülést tart, melyre a tagokat tisztelettel meghivja. Főbb tárgyak: 1. Titkári jelentés az aprilisi választmányi ülés óta történtekről. 2. Előterjesztés a vidéki körök szervezkedéséről. 3. Határozat egy ujabb alapitvány miatt. 4. Előleges határozat az „Otthon kibővitése" tárgyában. Szavazásra minden választmányi tag, valamint a vidéki körök elnökei s megbizottjai jogosultak. A tanácskozásban minden tag részt vehet. Vendégeket szivesen látunk. Budapesten, 1892. november hó 15-én. Radnai Jenőné, titkár, gróf Csáky Albinné, elnök. Az egyesület penztári forgalma január elsejétől október hó végéig a következő főbb adatokban foglalható össze: Bevétel 1891-ről áthozott tőke frt. 6535·17. A székes főváros alapitvány-részlete 1200·— Tagdijakból 1474·— Adományokból és gyüjtésekből frt. 836·45 „Otthon" bevétele frt. 2569·17.— Elhelyező iroda bevétele frt 622·28 Tudományos felolvasásokból frt. 650·29. Alapitványok kamatai frt. 495·— Más bevétel frt. 108·— Összesen 14490·36. Előirányzat egész évre 12035·17. Kiadás: Hivatalos helyiség felszerelése és lakásbérre frt. 557·68. Egyesületi kiadások frt. 737·18. Czemetei fürdő epitési törlesztése frt. 300·— „Otthon" kiadása 3653·15. Elhelyező iroda kiadása frt. 132·38 nyomorban élő tagok segélye frt. 150·— Összesen 5530·37. Előirányzat egész évre 10700·— Láthatni e számokból, hogy bevételeink jelentékenyen felülhaladták máris az évi előirányzatot, még kiadásaink nem érték el az előirányzott összeget. Megjegyezzük azonban, hogy az év végéig a kiadások is jelentékenyen fognak szaporodni, mivel az „Otthon" épitkezési költségeinek utolsó részletét a még mindig nem foganatositHatott collaudatio miatt nem lehetett kifizetnünk. Az egyesület egyébb tevékenységére vonatkozólag a következő adatokat közölhetjük: 1. Az „Otthon" igazgatását az ápril hó 10-iki valasztmányi ülésen megválasztott Illatky Jánosné május havában vette át. Jelenleg az intézetben kivüle van 6 állandó alapitványon elhelyezett bennlakó s 5 fizető ideiglenes bennlakó, két szoba pedig a vidékről felránduló tagok számára tartatott fenn. Ideiglenesen megszálló volt az „Otthon"-ben a jelen évben 48 egyesületi tag, mintegy 700 napon át, a kiktől s a fizető bennlakóktól befolyt 10 hó alatt 2569 frt 17 kr. A leglátogatottabb hónapokban elfogyott: juliusban 925, augusztusban 1014, szeptemberben 1065 és októberben 1021 ebéd és vacsora. Az „Otthon"-ban az egészségi állapot az egész éven át örvendetes volt, az elobbeni egyesületi orvos Glaser Marcell dr. azonban magán viszonyai miatt lekösönvén, az egyesület helyére dr. Pap Gyula urat kérte fel orvosnak. Az „Otthon" alapitványainak helye ismét szaporodott egygyel, Luczné Pehn Mária nyugalomba vonult tanitónő ugyanis 4000 forintot ajánl fel az egyesületnek oly feltétellel, hogy az egyesület haláláig gondoskodjek róla. Az igazgatóság ezt az ajánlatot a választmány elé terjeszti. 2. Az egyesület titkári hivatala ez év augusztus havában költözik be az egyesület állandó helyiségébe, (IX. ker. Pipa-utca 33. gr. Károlyi palota az üllői ut sarkán). Az iroda az elhelyező intezettel kapcsolatban szeptember hó óta működik s már eddig is közel 900 levelet s mintegy ezer nyomtatványt küldött szét az egyesület érdekében. Az elhelyező iroda a jelen évben 54 egyesületi tagnak szerzett állást s ezzel kapcsolatban egyesületünk számára egy alapitó s 35 rendes tagot nyert. Figyelmeztetjük a tagokat, hogy alkalmas nevelőnők aranylag kevesen fordulnak meg az intézetünkben, ugy hogy több igen előnyös helyre nem voltunk képesek nőket ajánlani. 3. A vidéki körök száma a mult félévben kettővel szaporodott, Győrött Pataki Irma, Pécsett Ujváry Kamilla letesitettek köröket. Ezek száma jelenleg 7, valószinüleg már a jelen tanévben megalakul ujabb három. 4. Fürdő kedvezményeket a jelen évben az egyesület tulajdonát képező cemetei senatoriumon kivül 15. fürdőből kaptunk, 13 egyesületi tag vette igénybe a kedvezményeket. Megjegyezzük, hogy a budapesti Lukács fürdő kedvezménye a téli hónapokban is felhasználható. 5. Az egyesületi segélyalapból — alapos megvizsgálás után — 5 folyamodó tagnak utalványozott az igazgatóság összesen 150 frtot. Ez összeget a közgyülés által megszavazott összegből fizettük ki s kérjük t. tagtársainkat, hogy kegyes adományok gyüjtésével a segélyalapot növelni sziveskedjenek, nehogy kénytelenek legyünk visszautasitani azokat, kik a segélyre rászorulnak. Hasonlóképp kérünk adományokat az „Otthon ápoltjainak segélyalapja"-ra is, ugy szintén kegyeskedjenek a t. tagtársak könyvtáraikban nélkülözhető müveket az „Otthon könyvtára" gyarapitására adományozni. 6. A „Mária Dorothea egyesület könyvtára" czimü irodalmi vállalatból ismét jelent meg egy füzet „A bujdosó fiu" czim allatt Tocsek Helén budapesti tanitónőtől. Ez a füzet a titkári hivatalban 60 krért megszerezhető. Örömmel jelenthetjük, hogy a legközelebbi már sajtó alá adott füzet kitünő irónk Hermann Ottó igen becses rajzait fogja közölni. 7. Április elseje óta befolyt adományok és gyüjtések: Dr. Vécsei Tamás 5 frt. Általános biztositó társaság 100 frt. Leporis Terez 5 frt. Dr. Wekerle László 16 frt. Catalinich Viktorin (Fiume) 8 frt. 45 kr. Gálffy Anna 1 frt, Pallini Inkey László 5 frt. Fangh Erzsi 8 frt. Groffics Aranka 9 frt. A fenntebbieket előleges tudomásvétel végett közölve t. tagtársainkkal, el nem mulaszthatjuk őket ismételve felkérni, hogy tagok és adományok gyüjtésében sziveskedjenek szorgalmat és kitartást kifejteni. Segélyalapunkat, mely jelenleg még csak 666 frtot tesz ki, legalább is meg kell tizszereznünk, hogy biztosak legyünk a jövőre nézve. Ezenkivül mulhatatlanul szükségessé vált a tanitónők otthona épületének nagyobbitása, mely természetesen több ezer forint kiadást igényel. A Mária Dorothea egyesület 8 évi fennállása óta folyvást haladt és erősbült, reméljük, hogy jelenleg is, midőn ezek a rendkivüli kiadások állanak előttünk, egyre biztosan számithatunk tagjaink bizalmára és kitartó munkájára.

— **Ritka nagy termés.** Az imént befejezett répatakarulás alkalmával, daczára hogy sok volt a panasz a nyár igen kedvezőtlen, aszályos időjárása miatt, mely a répalejlődést megakasztotta, mégis sok felé olyan rengeteg répatermeseket muttattak fel, a melyek már csoda számba is mehetnek. Igy az oberndorfi fajból Pámer osli postamesternél 688 métermázsa. Nagy István szentmiklósi tiszttartónál 697 métermázsa termett katasztrális holdankint, olajbogyóalaku répa Klein Ignácz ongai bérgazdaságában 726 métermázsa, Stégh Henriknél O-Kéren 862 métermázsa 52 kiló takarult kasztrális holdankint Mamuth répa pedig többek közt báró Wesselényi zsibói uradalmában 790 métermázsa. Betegh Gergelynél pedig Soósmezőn 1248 métermázsa termett katasztrális holdon! A mostoha nyár után ezek mindenesetre phänomenális hozamok, az okok pedig ott rejlenek hogy a kedvezőtlen időjárás ellensulyozta egyrészt a jó kezelés de főleg az igen jeles répamag mely az elmondott esetekben is Mauthner Ödön budapesti magkereskedőtől került. A talajok hol e rengeteg termések takarultak, többnyire homokosagyag szerkezetüek, Sósmezőn hol egy holdon majdnem 1300 métermázsa termett, a talaj agyagos volt, kevés szamosi iszappal.

— **Egy kiprobalt háziszer.** Minden gondos házi-asszony megtudja becsülni egy háziszer értékét mely mint a rég óta ismeretes Horgony-Pain-Expeller meghülések ellen gyorsan és biztosan hat. A Horgony-Pain-Expeller ennélfogva majdnem minden háztartásban található, különösen ha járványos betegségek, mint a kolera stb. pusztit. — Az altestnek Pain-Expellerrel való bedörzsölése a hassikulásnál is jónak bizonyult. Ezen bedörzsölések a csúzos bántalmaknál legjobb fájdalomenyhitő hatásúak. Mi ennélfogva mindazoknak, kik még nem ismerik ezen rég jónak bizonyult háziszert, a valódi Horgony-Pain-Expellert, annál inkább is ajánlhatjuk, a mennyiben (40 kros, 70 kros és 1 frt. 20 kros üvegekben kapható) nagyon olcsó. A valódiság jeléül a csomagolás a „Horgony" védjegyel el van látva.

— **Uj siker.** A nemrég lefolyt brüsszeli kiállitás alkalmából a kiállitás elnöke a következő levelet intézte a gróf Eszterházy Géza-féle cognacgyárhoz, mely e kiállitáson tudvalevőleg a diszoklevelet az aranyéremmel nyerte el: „Különös és kiváló örömömre szolgál, hogy Önökkel tudathatom, miképp kiállitásunk zsürije a küldött és kiállitott cognacot oly kitünő minőségünek találta, hogy ezért a legnagyobb kitüntetést: a diszoklevelet aranyéremmel itélte ode: Midőn e kiváló és jelentékeny sikerhez, mely egyszersmind hazájuk cognaciparának sikere is, őszinte szerencsekivánatainat nyilvánitom, tudatom egyszersmind, hogy a diszoklevelet és az aranyérmet egyidejüleg elküldöttük. Üdvözletem stb.

Csarnok.

A kupaki lövészek.

— Szomorujáték prózában. —

Irta: **Akrobata.**

Müller Dániel uramat a kupaki lövészegyesület megválasztotta főlövészévé. Ez annyit jelentett, hogy ha Müller Dániel uram tisztában van a lövészi tisztességgel, akkor hét országra szóló díridót csap.

Óriási plakátok (nemzeti szini alapon) hirdették a nagy napot, melyen „dijlövészettel egybekapcsolt diszlövészeti ünnepély" fog tartatni a kupaki első polgári lövölde helyiségeiben.

A mi a lövölde helyiségeit illeti, az ott állott a szőlők közt: egy csűrhöz hasonló deszkabódé, melyen nagy trikolor lengett és hirül adta a nagy világnak, hogy a kupaki lövészek lőnek. Igaz, hogy néha véletlenül belepuskáztak az arra kujtorgó szőlőcsoszbe, de hát minek olyan ügyetlen a csősz, hogy beleütközik a golyóbisokba.

Természetes, hogy a nagy disz-lövész ünnepélyt disz bankett követte az uj főlövész tiszteletére.

A nagy ünnepélyre eltolongtak a kiváncsiak százai. Érdekes volt az nagyon. Müller Daniel „meghatottságtól remegő hangon mondott köszönetet" a kitüntetésért, „melyet meg nem érdemelt" s a „gyönyörü ajándékért, melyre hasonlóan nem volt érdemes." Mikor „lendületes" szavakkal méltatta volna a lőrészet czelját, „magasztos miszszióit", az uj fegyverrel bevezette a diszlövész ünnepélyt.

Hogy ez nem sikerült, annak oka nem Müller uram volt, a főlövő, hanem a puska. Ez a gyalázatos jószág egy bo-zniai előltöltő szerkezetü ódon ócskaság volt, amely nem kerülvén sokba és szépen ki lévén czifrázva ezüstös szegekkel, ajándéktárgynak szerfelett alkalmatos vala.

Mondom a puska szerkezete igen fortélyos és ravasz volt, mert elsütni nem lehetett, a lövész polgártársak meg se próbálták (mert aztán nem tudták volna kitisztitani). Müller uram, megnyomta a ravaszt; az nem szuperáit. A nezőségen kinos nyughatatlanság vett erőt. Elnyomja a jó Müller uram másodszor is, de a puska csak nem akart lőni. A publikum idegei a legmegfeszültebben fel voltak csigázva. Néhányan elővették zsebkendőjüket és a szájukhoz szoritották. Aztán olyan csendes derültség moraj hangzott. Nagyon elrestelte magát jámbor Müller Dániel uram. Vörös lett mint a pipacs. Ő, akit főlövész mesterré avatott a közbizalom, ezen fontos állásának legelső ténykedésében fiaskót valljon, kinek kezében puska nem mondott csütörtököt? Nem, soha! Megdurálta magát és felhuzta a ravaszt, aztán a serpenyőbe uj kapszlit tett, mindjárt kettőt. Aztán elsüti a fegyvert, mielőtt két másodperczig czélozott. Abban a pillanatban egy akkora durranás hangzott, mint egy kölyök mozsár ágyú hangja; de hallatszott egy hatalmas orditás is. Ugyanis a gyalázatos puskacsövet úgy vetette szét a puskapor, hogy annak egy darabja Czitterbarth Tamás takácsmester-t, a kupaki lövészek disz allövészét, a képes fele tájén oly erővel súrolta, hogy a bőrt is magával vitte. Müller Daniel uramnak pedig a puskaagy 4 első fogát ütötte ki, de ő mint főlövészmester, méltóságának alulinak tartotta fájdalmának orditás által kifejezést adni. Az orczája mindazonáltal megdagadt, mint egy czipó.

A gyülekezet vész orditásban tört ki. Egyesek azon alávaló váddal illették a puskavásárló lövész polgártársakat, — hogy ócska holmit vettek potom áron, a fölöslegen pedig barátságosan megosztoztak. Ezen aztán annyira összekülömböztek, hogy egyesek ököllel ütögették egymást, később pedig puskatussal hadakoztak a kupaki disz lövészek.

A harcznak a főlövész azon kijelentése vetett véget, hogy a főlövészségről lemond. Ezt taglejtéssel adta tudtára a körülállóknak, mert négy első foga hiányában beszélni nem tudott.

A lövészegyesület feloszlott s mint a Kupaki Kürt legutóbbi számában olvastam „Előre hadfiak" czimü veterán egyesületté alakult át, amivel is minden tag egyszerre generálissá avanzsirozott.

Igen, ők jogosan nevezhetik magukat veteránoknak az ádáz harcz után!

Közgazdaság.

Uj találmányok és műszaki leirások.

Közli: Bergl Sándor szabadalmi és mérnöki irodája Budapest VI. Andrássy- ut 30.

Analinfestek-foltok eltávolitása a testbőrről. Az analinfestéktől piszkos kezek megtisztitására, mint legkiméletesebb módszert ajánlja az „Unna" cz. szakfolyóirat, hogy azokat egymásután 5 percentes sósviz-kidrogen-superoxiddal és aztán alkohollal megmossuk.

Olcsó platinozás. Vastárgyakat egy vékony platinréteggel meglehet óvni, ha előbb borsavas ólom, rézoxid és terpentinspirituszból álló keverékkel befödjük és 110—120° C. hőfoknak kitesszük. A bevonat felolvad és a tárgyon egyenletesen terjeszkedik szét. Erre egy borsavas ólom, rézoxid és levendula olajból álló második burkolatot viszünk rá, a tárgyat platinacloruros aetherben való oldatával átecsetezzük és 95° C-nál nem magasabb hőfoknál elgőzölögtetjük. A platina bevonat igen erősen tart és fényes külsőt mutat. Ha a lecsapodást az első zománcfedőn állitjuk elő, az bágyadt szint kap.

Villámütés mint folyam-kapcsoló. Egy heves villámütés, mely egy estén a szini kiállitás alatt a bécsi rotundába ütött, nagy izgalmat idézett elő. A villám leütése után közvetlenül a szinház előtti nagy tér csodálatos élénk világitásban uszott Az összes ivlámpák égtek és az eszközölt vizsgálatból kitünt, hogy a villám egy vezetőbe ütött és egy kikapcsolót érintve, anélkül, hogy valami kárt okozott volna azt elzárta, úgy hogy az accumulatorfolyam a szinház előtt levő ivlámpákat meggyujtotta.

Jégvágás villamosság segitségével. Canada északi partjain, ahol nagyban foglalkoznak a jég beszerzésével, a jövő téli évszakban uj eljárást fognak alkalmazni a jég vágásra; e célra acélsodronyokat akarnak használni, melyek a dinamok árama által izásba hozatnak.

A zongora hangszekrény, mely Stork Ádám grossumstadti lakós találmánya, csak hangoló pálca és a felső szekrénygerenda között van megerősitve, különben szabadon van alkalmazva. Ezáltal az eddigi berendezés bátrányos feszülési viszonyai eltávolittatnak, úgy hogy a szabadon lengő szekrény egész rugóerőt képes kifejteni, ami úgy a hang szépségét, mint tartósságát előmozditja.

Irodalom.

— **A függetlenségi párt** elhunyt vezérének, Irányi Danielnek két érdekes czikkét hozza a „Magyar Genius" legujabb száma. „Az iskolai fegyelem 1848 előtt" és „Kegyelmes uram" czimü két közlemény tanuskodik az elhunyt nemes, idealis gondolkodásáról. A „Magyar Géniusz" 45. száma hozza Ferencz Ferdinand főherczeg legujabb arcképét, továbbá több igen érdekes törökországi képet, mint pl. „Az El-Aksa mecset", „A Háram északi része Pilátus házával", „Az Omar-mecset belsője", „Az aranykapu", „A szent szikla barlangja", „A zsidók panaszfala", „A márványszékek az Omár-mecset bejárata mellett" stb. A „Magyar Géniusz" e száma bemutatja továbbá „A német császárt családja körében", Duse Eleonorát, a világhirő olasz művésznőt s művésztársát Andót, „Csiky Gergely siremlékét". De a „Magyar Génius" nemcsak illusztratiók, — hanem a szellemi tartalom tekintetében is kiválik a többi szépirodalmi lapok közül. Legjelesebb iróink és művészeink, támogatják ama lapot s egyedül ennek lehet tulajdonitani, hogy alig egy éves fenállása alatt meghóditotta a művelt olvasóközönséget. A „Magyar Génius" kiadóhivatalától nyert értesülésünk szerint olvasóink egy levelező lapon nyilvánitott óhajra mutatványszámot kaphatnak s mi a magunk részéről is melegen ajánlhatjuk a „Magyar Géniuszt" mindazoknak, kik gyönyört találnak a szép, művészies illustratiókban és gazdag szellemi kincsekben. A „Magyar Génius" előfizetési ára egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt. 50 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, IV., Arsdi-utcza 8. sz.

Nyilt-tér.

Van szerencsém a n. é. közönségnek becses tudomására hozni, hogy folyó évi deczember 3-án kezdve a fogászati műszakban Köszegen megint fogok működni. Kiváló tisztelettel

Scharpf Jenő,
fogtechnikus.

Felelős szerkesztő: *Wittinger Antal.*

Leszállitott áru selyemszövetek 25%—33⅓%ig és 50%-leengedése az eredeti árakból szétküld darab- és végszámra vám- és portomentesen **Henneberg G.** gyári raktára **Zürichben.** Minták postafordulával. Levelekre Svájczba 10 krajczáros bélyeg ragasztandó.

Piaczi-árak.

Buza	100 kilo	7 frt. 10 krtól	7 frt. 50 kr-ig
Rozs	„	6 „ 60 „	7 „ — „
Árpa	„	5 „ 20 „	5 „ 60 „
Kukoricza	„	6 „ — „	6 „ 20 „
Zab	„	5 „ 20 „	5 „ 60 „

		frt.	kr.
Buzaliszt I.	100 kilo	15	—
„ II.	„	14	—
Rozsliszt I.	„	13	—
„ II.	„	11	50
Buzakorpa	„	5	—
Rozs „	„	5	—
Köleskása	„	13	—
Dara	„	16	—
Árpa dara	„	8	—
Széna	„	2	52
Szalma	„	1	80

		frt.	kr
100 kilo burgonya		1	85
Marhahus	1 kilo	—	60
Marha zsir		1	10
Disznóhus	„	—	52
„ zsir	„	—	88
Borjuhus	„	—	60
Birkahus	„	—	36
1 méterül bükkfa		13	50
„ „ dorong		10	--
„ tölgyfa		9	40
„ „ dorong		7	90

HIRDETESEK.

STADLER ZSIGMOND

DIVATÁRUHÁZA — ezelőtt Stadler Salamon — SZOMBATHELY

ALAPITTATOTT 1821.

Dús választék mindennemű uri és női **divatczikkek, Confectio, fehérnemüek, vásznak, selyem- és kézmüárukban** a legfinomabb kivitelig — **Kelengyék, uri- és női toilettek, felöltők** stb. a legutolsó divat szerinti elkészitését, legjutányosabb árak mellett eszközlöm.

Nagybani áruosztályomat (I. emelet) a t. cz. kereskedő urak — és az első magyar **vitorlavászon, vizmentes ponyva** és **zsákgyárnak** nálam lévő raktárát a t. cz. uradalmak és gazdászok b. figyelmébe ajánlom.

Mintagyüjteménynyel kivánatra bérmentve szolgálok.

Teljes tisztelettel

Stadler Zsigmond.

Hat aranyérem, diszkereszt és diszoklevelek.

Csak akkor valódi, ha a sertetlen dugon ez az egetett felirat van: „GRÓF ESTERHÁZY GÉZA"

COGNAC
Gróf Esterházy Géza
saját gyártmánya

orvosi tekintélyek által ajánlva, felette kellemesen és jól izlik, minőség tekintetében **bármelyik franczia gyártmánynyal versenyezhet,** ára pedig sokkal olcsóbb.

Különlegesség:

A * * * * COGNAC

mely mindenütt kapható.

Cognacunk tiszta borból idegen anyagok hozzávegyitése nélkül, franczia mód szerint készül s ezért

járványos betegségeknél, igy kolera ellen

óvszerül sikerrel használtatik.

A gróf Esterházy Géza-féle conacgyár

igazgatósága.

Budapest. VI. külső váczi-ut 23.

A forgalomban levő valódi francia cognacokkal vetekedhetik. Szakértői véleményt!

Páris. Lipcse. Bordeaux, Nizza, Berlin, Brüszszel.

A legczélszerübb karácsonyi és ujévi ajándékok.

A legczélszerübb karácsonyi és ujévi ajándékok.

Mindennemü **Singer**-féle **családi varrógépek** és mindennemü külföldi és belföldi a legjobb gyártmányu **iparosoknak** való **varrógépek,** mint p.

HOWE, SINGER, CILINDER és KERÉKHAJÓCSKA GÉPEK.

Ezüst és arany zseb- és inga-órák.

Nagy választék mindennemü ékszerekben a legjutányosabb ár mellett, solid szolgálat biztositásával!

Kaphatók

WEISS HERMÁN,

varrógép-, óra- és ékszer-üzletében

SZOMBATHELY. Gyöngyös-utcza 15. sz.

A legczélszerübb karácsonyi és ujévi ajándékok.

A legczélszerübb karácsonyi és ujévi ajándékok.

MEGJELENT

A női szépség művészetének tankönyve, készült D. D grófnő hátrahagyott jegyzetenyomán, kapható kizárólagosan a **„Magyar Nők Lapja"** kiadóhivatalában füzve 80 kr. kemenykötésben 1 frt 20 kr.-ért.

Biztos utasitást ad a szépség fentartásáról, az arcz, kéz, termet szépitéséről, szóval az

örök szépség tankönyve.

Mindazoknak, kik a **„Magyar Nők Lapja"**-ra előfizetnek, 20 kr. csomagolási és szállitási dijat mellékelnek, ingyért küldetik **„A női szépség"** czimü tankönyv.

A **„Magyar Nők Lapjá"**-nak előfizetési ára a **„Lugas"** czimü **gyermeklappal, a „Tükör** előtt czimü divatlappal és regénymelléklettel együtt

egész évre — — — — 6 frt —
fél évre — — — — — 3 „ —
negyed évre — — — 1 „ 50

Mutatványszámokat ingyen küld a kiadóhivatal. Budapest, Kishid-utcza.

Richter féle türelmi játékok: Gyötroszellem. Keresztjáték, Körrejtély, Fejtőrő, Pythagoras stb. sokkal mulatságosabbak most, mint az előtt, mert az új füzetek a kettősjátékokra is tartalmaznak feladatokat. Csakis a „Horgony" gyárjegygyel valódiak. Egy darab ára 35 kr.

Ezer meg ezer szülő dicséröleg elismerte a hires Richter féle

Horgony-Köépitőszekrények

nagy nevelési értékét, jobb és értékesebb játék nem létezik, sem gyermekek, sem felnőttek számára. Legjobb, és tekintetbe véve a tartósságot

a legolcsóbb karácsonyi ajándék

kis és nagy gyermekeknek. — Részletesebbet erről, valamint a türelmi játékokról a pompás épitményekkel ellátott uj árjegyzékben találni, melyet minden szülőnek ajánlhatjuk, hogy kellő időben érdemes játékot választhassanak gyermekeiknek. Ezen könyvecskét alulirt cégtől ingyen és bérmentesen kapható. Mindazon köépitőszekrények, melyek csomagolásán a „Horgony" gyárjegy hiányzik, közönséges és kiegeszitésre hasznavehetetlen utánzatok; ennélfogva mindig kifejezetten csak

Richter féle Horgony-Köépitőszekrényei

kérendők és csak azok fogadandók el, mert eddig felulmulhatatlanok s melyek 35 krtol egészen 5 frtig sőt ezen felül is minden finomabb játékszerkereskedésben készletten tartatnak.

Richter F. Ad. és társa

Első oszt. magy. csász. és kir. szabadalm. köépitőszekrénygyár

Becs, I. Nibelungengasse 4.

171—181 h. sz./1892.

Árverési hirdetmény.

Alulirott kir. közjegyző részéről ezennel közhirre tétetik, hogy a részben néhai **Szabó Jánosné** szül. **Legetits Erzsébet** hagyatéki tömegéhez tartozó, — részben pedig néhai **Szabó János** örökösei tulajdonit képező ingatlanok nevezetesen:

1. a kőszegi 1055. sz. tjkvben irt † 2474 hrsz. szántó a „Tachetgraben" düllőben . . 600 frt.
2. a kőszegi 1055 sz. tjkvben irt 2528. hrsz. szántó a „Szveticskert" düllőben . . . 400 frt.
3. az ú. o. irt (2973—2974) hrsz. szántóra a „hoszszugubahegy" düllőben . . . . 400 frt.
4. az ú. o. irt 581. hrsz. 354. sz. ház és 582 hrsz. kert a „Pamer" utczában . . . . . 1200 frt.
5. a kőszegi 2527. sz. tjkvben irt † 2523. hrsz. szántó a „Sveticskert düllőben . . . . 700 frt.

becsértékben a kőszegi kir. közjegyzői hivatalban folyó 1892. évi november hó 30-ik napjának délelőtt 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen legtöbbet igérőnek eladatnak.

A becsár egyuttal a kikiáltási ár a melynek 10%-át venni szándékozók az árverés megkezdése előtt a kir. közjegyző kezeihez bánatpénz gyanánt lefizetni tartoznak.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a helybeli kir. közjegyzői hivatalban betekinthetők.

Kelt Kőszegen 1892. évi november 26-án.

(P. H.) Pfeffel János s. k.
kir. közjegyző.

Csak

az illető a ki bevásárlásnál a **„Horgony"** gyárjegyro ügyel biztos lehet, hogy nem kapott értéktelen utánzást.

A Pain-Expeller

„horgonynyal" legjobb eredménnyel alkalmazható csúz, hátfájdalmak, fejfájás, köszvény, csipőfájdalmak, tagszaggatás és meghülések ellen; gyakran már egy bedörzsölés elegendő a fájdalmak enyhülésére. Minden üveg a gyárjegygyel a

„Horgonynyal"

el van látva és ez után könnyen felismerhető. Minthogy ezen kitünő háziszer majdnem minden gyógyszertárban 40 kors, 70 kros és 1 frt. 20 kros üvegekben kapható, mindenki által beszerezhet. Csakis a Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

valódi.

Nyomatott Feigl Gyula könyvnyomdájában Kőszegen.